

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених, студентів, аспірантів

СУЧАСНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВЧИЙ ДИСКУРС

27 березня 2025 р.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Кравець Ніна Вячеславівна – декан факультету мистецтва і дизайну, Міжнародний гуманітарний університет;

Татарнікова Анжеліка Анатоліївна – доктор мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет;

Мельник Юлія Павлівна – кандидат політичних наук, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет;

Каплун Тетяна Михайлівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва та звукорежисури, Міжнародний гуманітарний університет;

Петухова Тетяна Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дизайну, Міжнародний гуманітарний університет;

Токарев Олександр Віталійович – професор, заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки художників України, член Правління Національної спілки кінематографістів України;

Лупій Ярослав Васильович – народний артист України, професор, завідувач кафедри «Кіно і телебачення», Міжнародний гуманітарний університет;

Охманюк Віталій Федорович – кандидат мистецтвознавства, професор, заслужений діяч мистецтв України, декан факультету культури і мистецтв, Волинський національний університет імені Лесі Українки;

Русаков Сергій Сергійович – кандидат філософських наук, доцент, директор, Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Сучасний гуманітарний та мистецтвознавчий дискурс :
С 91 матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених, студентів, аспірантів. 27 березня 2025 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. 168 с.

ISBN 978-966-397-504-7

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на II Всеукраїнську науково-практичну Інтернет-конференцію молодих учених, студентів, аспірантів «Сучасний гуманітарний та мистецтвознавчий дискурс», яка відбулася 27 березня 2025 р.

УДК 001.83:001.2"313"(062.552)

© Міжнародний гуманітарний університет, 2025

© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2025

© Український державний університет

імені Михайла Драгоманова, 2025

ISBN 978-966-397-504-7

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

СЕКЦІЯ 1. ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ ФЕНОМЕНІВ ТА ПРОЦЕСІВ СУЧАСНОСТІ

Мистецтво в контексті культури інформаційного суспільства
Дарюга Едуард Васильович..... 9

Вплив соціальних стереотипів на прийняття життєвих рішень
**Єрмакова Світлана Станіславівна,
Іванова Оксана Станіславівна 13**

Феномен материнства в сучасному українському суспільстві
Зайцева Марія Володимирівна 17

Субкультура як засіб самовираження сучасної української мови
Калініна Аліса Геннадіївна..... 20

Штучний інтелект у контексті вирішення задач
філософських зомбі
Ляшко Сергій Валерійович 22

СЕКЦІЯ 2. ІСТОРИЧНІ ПОДІЇ: АНАЛІЗ І ВИСНОВКИ

Формування західної та східної діаспори
наприкінці XIX початку XX ст.
**Дмитренко Кирило Любомирович,
Окішор Катерина Михайлівна 25**

Інституції демократії доби Гетьманщини у державницькій
діяльності Б. Хмельницького та П. Орлика
Єпур Катерина Андріївна, Єременко Костянтин Віталійович.. 27

Голодомор в Україні та його наслідки 1932–1933 років
Коротков Євгеній Дмитрович, Чубанова Юлія Дмитрівна 32

СЕКЦІЯ 3. ПОЛІТИКА В МИНУЛОМУ, ТЕПЕРІШНЬОМУ І МАЙБУТНЬОМУ: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТА ВЗАЄМОВПЛИВ

Культура як чинник стратегічного партнерства Україна – ЄС Мельник Юлія Павлівна.....	35
Військовополонені як показник «ціни» бойових дій Орловський Максим Анатолійович.....	39

СЕКЦІЯ 4. ПЕДАГОГІКА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ: ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ, РІШЕННЯ

Соціально-психологічний аспект громадянської освіти і виховання здобувачів вищої освіти Александров Владислав Ігорович	42
Психолого-педагогічний аспект концепції студентоцентрованого навчання, викладання й оцінювання Добров Владислав Ярославович	45
Психологічні аспекти професійного вигорання вчителів початкової школи Карпенко Ольга Анатоліївна	49
Феномен відчуття захищеності особистості в особливих умовах життєдіяльності Петухова Ірина Олексіївна	52
Психолого-педагогічні аспекти розбудови інноваційного світнього середовища ХХІ століття Сурело Євген Анатолійович	54

СЕКЦІЯ 5. КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ФОРМ КУЛЬТУРОТВОРЧОСТІ

Дизайн цифрових продуктів у контексті культурного досвіду користувача (UX/UI та культурні аспекти) Алексейчук Віктор Євгенович, Цимбалюк Дмитро Юрійович	58
Національні особливості дизайну: як традиції впливають на сучасний візуальний стиль Березовський Микита Сергійович	61

Культурна спадщина в сучасному брендингу: менеджмент етнічних мотивів у дизайні Заградська Діана Іванівна	64
Візуальна ідентика міст: брендинг культурних столиць світу Кутішевська Ольга Олегівна	67
Культура України в період “відлиги” Мандажи Марія Петрівна, Кравченко Марія Петрівна	69
Хорова спадщина Юрія Іщенка як ціннісна складова української музичної культури Пучко-Колесник Микола Дмитрович	72
Музика сфер: змістоутворювальний елемент культури Татарнікова Анжеліка Анатоліївна, Козаченко Жанна Олексіївна.....	75
Український кінематограф під час війни Ткаченко Віолетта Валеріївна, Клімович Дарина Олександрівна..	78
Вплив глобалізації на музичний ринок: загроза культурному розмаїттю чи нові можливості? Чернишева Софія Михайлівна	80

НАПРЯМ 2. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

СЕКЦІЯ 6. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ІСТОРІЇ. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ТА СВІТОВОГО МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Психофізична природа сценічного співу в жанрі «Мюзикл» Архіпова Наталя Євгеніївна.....	83
Одеські дитячі музичні вистави: аналіз мистецької якості та культурної відповідальності академічних та комерційних постановок Богоєва Тетяна Петрівна	85
Ціннісні орієнтири освітньо-професійних програм підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва Бойчев Іван Іванович	88

Музична культура Київської Русі Бутук Юлія Григорівна	91
Інтеграційні засади вокального мистецтва Китаю на початку ХХІ століття Індун Го	93
Джерела українського скрипкового мистецтва Гундер Тарас Петрович	96
Поняття концертності в сучасній піаністичній творчості Іванова Ю. В.	100
Креативне мислення – ресурс інноваційних змін студента під час навчання та майбутньої професійної діяльності Кайдалова Дар'я Дмитрівна, Овсепян Анна Андраниківна	103
Проблеми та перспективи розвитку сучасної вокально-джазової освіти: між традиціями та інноваціями Костандова Юлія Володимирівна	106
Проблема подолання кризи мотивації у учнів мистецької школи: шляхи та методи підвищення навчальної активності Кочиашвілі Алла Вячеславівна	109
Емоційна виразність у вокальному мистецтві: психологічні аспекти Кравець Ніна Вячеславівна	112
Вікова приналежність в зображенні національного костюму в українському живописі другої половини ХІХ – початку ХХ століття Мосендз Оксана Олегівна	116
Інтерпретаційна здатність вокаліста: сутність та складові Оганезова-Григоренко Ольга Вадимівна	118
Одеські мюзикли: сучасна модель збереження та поширення української культури Рудий Денис Юрійович	122
Розкриття інтонаційної семантики, задля влучного виконання музичного твору (на прикладі Арії Манон з опери «Манон Леско» Дж. Пуччіні) Сердюк Дар'я Сергіївна	124

Історична семантика тембру кларнета як основний аспект аутентичної інтерпретації	
Теремко Олександр Степанович	128
Неопубліковане «Тобі, Провідниці» із «Всеношної» Якова Яциневича: жанрово-композиційні особливості твору (за архівними матеріалами)	
Чамахуд Дарина Володимирівна	132
Культурно-мистецька діяльність Львівського муніципального хору «Гомін» в світлі сучасного хорового процесу	
Якимів Марія Тарасівна	134

СЕКЦІЯ 7. СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ПРАКТИКИ

Сучасний дизайн і технології у відновленні України: аналіз і перспективи	
Гончаров Василь Омелянович.....	137
Розвиток проектного мислення у майбутніх дизайнерів через вирішення завдань з нарисної геометрії	
Захаров Володимир Ігорович	139
До питання зображення почуття відчаю у світовому образотворчому мистецтві	
Зімен Іванна Олександрівна.....	141
Розвиток індустрії GameDev в Україні: від зародження до сучасності	
Муквич Дар'я Русланівна.....	144
Особливості наукових досліджень у процесі підготовки майбутніх дизайнерів	
Петухова Тетяна Анатоліївна	147
Історія дизайну та підготовка майбутніх дизайнерів: основні тенденції та актуальні тренди	
Рябінова Ірина Михайлівна	149
Розробка та впровадження програми з анімації в контексті креативних індустрій на факультеті образотворчого мистецтва та дизайну	
Сімак Анна Іванівна	152

Проектування фірмового стилю: сучасні напрямки
у дизайнерській практиці
Токарєв Олександр Віталійович..... 154

Сучасні технології поліграфічного виробництва
в професійній діяльності дизайнера
Ямроз Леонід Станіславович..... 156

СЕКЦІЯ 8. АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА ВИРОБНИЦТВО В СУЧАСНИХ ТВОРЧИХ ТА НАУКОВИХ ВИМІРАХ

Трансформація музичної творчості під впливом
штучного інтелекту
Антіпіна Інна Олександрівна 159

Розвиток кінофестивалів як частина культурної дипломатії
Рувинов Леон Романович..... 162

Роль і функція режисера в системі телебачення
Тоцька Олена Володимирівна..... 164

інноваційних мовних практик, які сприяють створенню нового культурного ландшафту в Україні [5, с. 62].

Література:

1. Мельник І. Субкультура як форма колективної ідентичності. Київ: Видавництво “Наука”, 2020. 200 с.
2. Іваненко Т. Мова молодіжних субкультур: нові слова та конструкції. Львів: Видавництво “Львівська політехніка”, 2018. 180 с.
3. Петров О. Соціальні мережі як інструмент формування мовних тенденцій. Харків: Видавництво “Модерн”, 2021. 150 с.
4. Коваленко А. Слово як інструмент самоідентифікації в молодіжних субкультурах. Одеса: Видавництво “Астропринт”, 2019. 140 с.
5. Гончар С. Мовні особливості української молоді: сленг і нові запозичення. Київ: Видавництво “Університет”, 2022. 160 с.
6. Лисенко Є. Українська музика як елемент культурної самобутності. Київ: Видавництво “Університет”, 2017. 130 с.
7. Савченко Н. Графіті як форма самовираження: мова вуличного мистецтва. Харків: Видавництво “ХНУ”, 2020. 110 с.
8. Ткаченко В. Спортивна культура: мова і стиль життя молоді. Київ: Видавництво “Спорт”, 2021. 175 с.
9. Бойко Д. Інтернет-субкультури: нові терміни та їх значення. Львів: Видавництво “Галицька академія”, 2019. 120 с.
10. Сидоренко П. Патріотизм у мові: слогани та їх соціальне значення. Одеса: Видавництво “Астропринт”, 2023. 190 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-504-7-5>

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У КОНТЕКСТІ ВИРІШЕННЯ ЗАДАЧІ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗОМБИ

Ляшко Сергій Валерійович

аспірант кафедри філософії та педагогіки

*Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
м. Дніпро, Україна*

Хоча загалом наш нинішній погляд на подальший розвиток технології штучного інтелекту не налаштовує на еволюційний чи етичний оптимізм – про що ще буде сказано, – повертаючись до вже зачепленої нами в іншому місці теми картезіанських робіт, не можемо не побачити й очевидної перспективи в появі штучної розумної істоти, а

саме: пролиття світла на сучасну методологічну проблему *філософських зомбі* (англ. *philosophical zombie*, *p-zombie*). Додамо трохи попередніх роз'яснень.

Філософські зомбі в сьогоденному науково-філософському та методологічному дискурсі – це гіпотетичні істоти, які фізично цілком відповідні людям, але позбавлені «нематеріальної» свідомості, всіляких *qualia*. Історичними попередниками їхніми є гоббсівські епіфеноменальні люди й картезіанські автоматони, а розгорнутий диспут щодо природи їхнього внутрішнього життя можна знайти вже у Дж. Локка. Р-зомбі подаються деякими аналітичними філософами як теоретичний доказ існування в світі чогось нефізичного (читай – розумної душі), а відповідно, і заперечення фізикалістичного концепту (сучасного матеріалізму) [1, 3]. Уникаючи подальшого опису як самого аргументу, так і його термінологічних членів, звернемося до нашої основної тези. На нашу думку, саме технологія ШІ вперше дає людству перспективу практичної перевірки зазначеного аргументу. Доки люди не дійшли до того рівня біохімічної маніпуляції, що дозволяла би створювати нових біологічних істот без попереднього органічного матеріалу безпосередньо з неорганічних речовин, ми мали би зосередитися на можливостях істот цифрових, які вже стрімко розвиваються.

Коротко кажучи, якщо в майбутньому людству вдасться створити роботизований аналог людини, який не просто буде як заведено складно й органічно реагувати на зовнішні подразники у внутрішній цілковитій тиші та темряві (*silent and dark within*) [1, с. 74], а матиме реальні *qualia*, тоді можна буде вважати питання фізикалізму вирішеним. Дійсно: це доведе відсутність необхідності існування у природі чогось нефізичного («нематеріального») й слугуватиме новою опорою як фізикалізму зокрема, так і методологічному науковому світоглядові в цілому; це доведе матеріальність самих *qualia* (або, точніше, того, що в них фактично є фізичний еквівалент) й, певно, назавжди позбавить аргументації погляд на розум як на «світло Боже» (Декарт), тобто зробить його необґрунтованим.

Наразі, у 2024 році, це лише перспектива, оскільки розроблений нещодавно ChatGPT на питання чи є у нього свідомість і чи може він ображатися, справедливо відповідає, що він як суто математичний код і «складний калькулятор» позбавлений як свідомості, так і справжньої суб'єктності; що він не існує (працює) поза запитам зовнішнього користувача. Тож, як би кумедно це не звучало, штучному інтелектові обдаровані геймери змогли створити ігровий аналог з червоних блоків у Minecraft'i, досить старій програмі, яка передбачає елемент заданої творчості та генератор псевдовипадкових чисел. Але обладйливими є останні новини технологій, з яких відомо про представлення прототипу

так званих *аналогових чипів*, що працюють подібно до людського мозку [2], і, на відміну від цифрових, не лише враховують звичні нулі й одиниці, а й мають «резистори пам'яті», що можуть зберігати певний діапазон чисел, значно полегшуючи та розширюючи роботу комп'ютера за рахунок того самого фізичного об'єму. Самий факт створення чипа, який уподібнений до людського мозку, позбавляє наше ество чималої частки божественного, якщо можна так висловитися: рукотворна машина ще більше уподібнилася до свого творця, навіть конкуруючи з ним в окремих галузях. А отже, незабаром ми могли би стати свідками патентування неорганічних аналогів нейронів і зв'язків між ними, тобто – штучної нервової системи. У будь-якому разі симбіоз різноманітних чипів і людського мозку вже представлений науковій спільноті та робить прорив у медицині, дозволяючи паралітикам ходити та керувати системами розумного дому силою думки.

Якщо ж відтворена електромеханічно нервова система людини (йдеться, звісно ж, про ідеально-довершений її варіант, а не перші кроки) призведе чи не призведе до виникнення у машини справжньої свідомости, тобто суб'єктивного відображення об'єктивного світу, тоді ми матимемо надійний емпіричний доказ чи заперечення аргументу філософських зомбі, оскільки поки єдиним вартим контраргументом проти нього є саме те, що цілком аналогічна фізично людині істота матиме ті самі відчуття, а отже аргумент втрачає сенс.

Література:

1. Леонов А. Роберт Кірк – засновник філософських зомбі. Філософська думка. 2016. № 2. С. 71–77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Philos_2016_2_10.
2. Мак-Каллум Ш., Валланс К. IBM представила прототип чипа, який працює як людський мозок. BBC News. 2023. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-66533984> (дата звернення: 10.10.2024).
3. Синиця А. С. Філософські зомбі: логіко-когнітивна інтерпретація. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Теорія культури і філософія науки. 2013. № 1029 (2), Вип. 48. С. 59–65. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKKhITK_2013_1029_48\(2\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKKhITK_2013_1029_48(2)_9).